TÒA ÁN NHÂN DÂN **QUẬN HÀ ĐÔNG – TP.HÀ NỘI**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập- Tự do- Hạnh phúc**
Số: 18/2022/QĐST-DS	*Hà Đông, ngày 29 tháng 3 năm 2022*

QUYẾT ĐỊNH SƠ THẨM
GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"

TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN HÀ ĐÔNG, THÀNH PHỐ HÀ NỘI

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Ngô Thị Ánh

Thư ký phiên họp: Ông Nguyễn Mạnh Đức

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Hà Đông, thành phố Hà Nội tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Phương Nhung - Kiểm sát viên

Ngày 29 tháng 3 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân quận Hà Đông, thành phố Hà Nội mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 90/2021/TLST-DS ngày 15 tháng 10 năm 2021 về việc "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 09/2022/QĐST-DS ngày 14 tháng 3 năm 2022, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Đỗ Văn G, sinh năm 1944; nơi cư trú: Số nhà X Phố YB, Tổ Dân phố YP, phường PL, quận HĐ, thành phố Hà Nội; có mặt tại phiên họp.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Đỗ Thị Y, sinh năm 1947; nơi cư trú: Số nhà X Phố YB, Tổ Dân phố YP, phường PL, quận HĐ, thành phố Hà Nội; có mặt tại phiên họp;

Người đại diện theo ủy quyền của ông G, bà Y: Anh Đỗ Thành C, sinh năm 1981; nơi cư trú: Số nhà X Phố YB, Tổ Dân phố YP, phường PL, quận HĐ, thành phố Hà Nội; có mặt tại phiên họp.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

- Theo nội dung đơn yêu cầu, nội dung trình bày của ông Đỗ Văn G tại Tòa án: vợ chồng ông Đỗ Văn G và bà Đỗ Thị Y có người con chung là Đỗ Văn Đ, sinh năm 1977, do bị ảnh hưởng chất độc màu da cam từ bố, mẹ, ngay từ nhỏ anh Đ đã không có đầy đủ nhận thức, không tự chăm sóc được cho bản thân, mọi sinh hoạt đều do người khác giúp đỡ, hiện nay anh Đ không biết gì. Ông G đề nghị Tòa án nhân dân quận Hà Đông tuyên bố anh Đỗ Văn Đ là người mất năng lực hành vi dân sự.

- Vợ ông Đỗ Văn G là bà Đỗ Thị Y, là mẹ đẻ của anh Đỗ Văn Đ có bản tự khai về bệnh tật và tình trạng sức khỏe hiện nay của anh Đ thống nhất nội dung ông G trình bày ở trên; đồng thời không có ý kiến gì khác đối với yêu cầu của ông G về việc đề nghị tuyên bố anh Đỗ Văn Đ là người mất năng lực hành vi dân sự.

- Tòa án nhân dân quận Hà Đông đã xác minh tại địa phương nơi anh Đỗ Văn Đ sinh sống; thu thập các Báo cáo của gia đình, 02 người hàng xóm, Tổ trưởng Tổ Dân phố về đặc điểm tính tình, quá trình bệnh tật, quá trình sinh sống, sinh hoạt tại gia đình, quan hệ xã hội, các biểu hiện hành vi bất thường của anh Đ; Nhận xét của Trạm Y tế phường nơi anh Đ cư trú; Xác minh tại Trung tâm Y tế quận Hà Đông về quá trình quản lý, điều trị bệnh của anh Đỗ Văn Đ. Kết quả xác minh đều thể hiện anh Đ không nhận thức được xung quanh, không tự sinh hoạt được, được hưởng trợ cấp người nhiễm chất độc hóa học, lĩnh thuốc điều trị hàng tháng với chẩn đoán Tâm thần phân liệt thể di chứng F20.5 do Trung tâm Y tế quận Hà Đông điều trị.

- Tòa án nhân dân quận Hà Đông đã ra Quyết định trưng cầu giám định pháp y tâm thần đối với anh Đ. Tại Kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trưng cầu số 10/KLGĐ ngày 15/02/2022 của Viện Pháp y Tâm thần Trung ương đã kết luận: Tại thời điểm giám định, anh Đỗ Văn Đ bị bệnh tâm thần phân liệt thể di chứng. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F20.5. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

- Tại phiên họp:

Các đương sự giữ nguyên yêu cầu và các nội dung đã khai tại Tòa án. Ông G và bà Y thống nhất đề nghị Tòa án cử bà Y là người đại diện theo pháp luật của anh Đ trong các giao dịch dân sự của anh Đ.

Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân quận Hà Đông, thành phố Hà Nội phát biểu quan điểm về việc giải quyết vụ việc:

+ Về tố tụng: Tòa án nhân dân quận Hà Đông thụ lý giải quyết đơn yêu cầu tuyên bố anh Đỗ Văn Đ là người mất năng lực hành vi dân sự là đúng thẩm quyền. Thẩm phán, Thư ký, người tham gia phiên họp đã tuân thủ các quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự trong quá trình giải quyết việc dân sự kể từ khi thụ lý cho đến khi mở phiên họp. Tại phiên họp, Thẩm phán đã thực hiện đúng các quy định của pháp luật.

+ Về nội dung: căn cứ các tài liệu có trong hồ sơ việc dân sự có đủ cơ sở chấp nhận yêu cầu của ông Đỗ Văn G. Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của ông Đỗ Văn G, tuyên bố anh Đỗ Văn Đ là người mất năng lực hành vi dân sự.

+ Về lệ phí Tòa án: đề nghị miễn lệ phí Tòa án cho ông Đỗ Văn G vì ông G là người cao tuổi.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân quận Hà Đông nhận định:

[1] Thủ tục tố tụng:

- Về xác định quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết: đơn của ông Đỗ Văn G yêu cầu tuyên bố anh Đỗ Văn Đ là người mất năng lực hành vi dân sự, là loại việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân quận Hà Đông, thành phố Hà Nội theo quy định tại khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015.

- Về những người tham gia tố tụng:

+ Theo lý lịch cá nhân của anh Đỗ Văn Đ có xác nhận của chính quyền địa phương nơi anh Đ cư trú, anh Đ có bố, mẹ đẻ là ông G và bà Y.

Căn cứ nội dung đơn yêu cầu của ông G là bố đẻ của anh Đ về việc yêu cầu tuyên bố anh Đỗ Văn Đ là người mất năng lực hành vi dân sự, Tòa án xác định người có quyền, lợi ích liên quan là bà Y mẹ đẻ của anh Đ. Căn cứ khoản 6 Điều 68 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015, Tòa án đưa bà Y tham gia tố tụng với tư cách người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến yêu cầu giải quyết việc dân sự.

Trong giai đoạn chuẩn bị xét đơn yêu cầu, ông G và bà Y có ủy quyền cho anh Đỗ Thành C tham gia tố tụng nên anh C tham gia tố tụng với tư cách người đại diện theo ủy quyền của ông G, bà Y.

[2] Về các căn cứ xem xét đơn yêu cầu:

[2.1] Anh Đỗ Văn Đ là con đẻ của ông G, anh Đ bị bệnh tật từ khi sinh ra, hiện nay không có nhận thức, không tự mình sinh hoạt, do đó ông G có quyền yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Đỗ Văn Đ là người mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại Điều 376 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2.2] Về tình trạng sức khỏe tâm thần của anh Đỗ Văn Đ: Kết luận giám định khẳng định anh Đ mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi, áp dụng Điều 22 của Bộ luật Dân sự năm 2015, chấp nhận đơn yêu cầu của ông G, Tòa án tuyên bố anh Đỗ Văn Đ là người mất năng lực hành vi dân sự quy định tại Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[3] Căn cứ vào khoản 2 Điều 22 của Bộ luật Dân sự năm 2015 và ý kiến của ông G, bà Y tại phiên họp, Tòa án chỉ định bà Đỗ Thị Y là người đại diện theo pháp luật của anh Đỗ Văn Đ. Giao dịch dân sự của anh Đỗ Văn Đ phải do bà Đỗ Thị Y xác lập, thực hiện.

[4] Về lệ phí yêu cầu giải quyết việc dân sự: ông Đỗ Văn G, sinh năm 1944, tại thời điểm nộp đơn yêu cầu đã trên 60 tuổi, theo quy định tại Điều 2 Luật Người cao tuổi, ông G là người cao tuổi, thuộc trường hợp được miễn nộp lệ phí dân sự sơ thẩm theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ vào khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39, 376, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015;

- Căn cứ vào Điều 22 của Bộ luật Dân sự năm 2015;

- Căn cứ các điều 149, 150 của Bộ luật Tố tụng dân sự; điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về án phí, lệ phí Tòa án,

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Đỗ Văn G về việc tuyên bố anh Đỗ Văn Đ là người mất năng lực hành vi dân sự.

Tuyên bố anh Đỗ Văn Đ, sinh năm 1977, nơi cư trú: Số nhà 116 Phố Yên Bình, Tổ Dân phố Yên Phúc, phường Phúc La, quận Hà Đông, thành phố Hà Nội là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Bà Đỗ Thị Y là người đại diện theo pháp luật của anh Đỗ Văn Đ. Giao dịch dân sự của anh Đỗ Văn Đ phải do bà Đỗ Thị Y xác lập, thực hiện.

3. Lệ phí giải quyết việc dân sự: ông Đỗ Văn G được miễn lệ phí Tòa án.

4. Về quyền kháng cáo, kháng nghị: người yêu cầu giải quyết việc dân sự, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến yêu cầu giải quyết việc dân sự có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo trong hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến yêu cầu giải quyết việc dân sự vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo trong hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được Quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày Quyết định được thông báo, niêm yết theo quy định của pháp luật. Viện kiểm sát nhân dân quận Hà Đông, thành phố Hà Nội có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hà Nội có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- Đương sự;
- Viện kiểm sát nhân dân quận Hà Đông, thành phố Hà Nội;
- Chi cục Thi hành án dân sự quận Hà Đông, thành phố Hà Nội;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Ngô Thị Ánh